

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător – N. Mazur

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători – A. Danilov, O. Cojocaru, A. Pahopol

Î N C H E I E R E

17 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Inspectoratul Național de Patrulare al IGP,

în cauza civilă la cererea înaintată de Gheorghe Străisteanu împotriva Ministerului Justiției al RM, Inspectoratul Național de Patrulare al IGP cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului de a nu fi tras la răspundere contravențională ilegal, constatarea încălcării dreptului la un proces echitabil, recuperarea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 28 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de Inspectoratul Național de Patrulare al IGP, fiind menținută hotărârea din 05 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 03 iunie 2019, Gheorghe Străisteanu a depus cerere de chemare în judecată către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Inspectoratul Național de Patrulare al IGP, solicitând constatarea faptului încălcării dreptului de a nu fi tras la răspundere contravențională (penală) ilegală, prezumția nevinovăției, constatarea încălcării dreptului la un proces echitabil, prevăzut de art. 6.1 din Convenția Europeană, încălcare comisă prin întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI03 637928 din 13 martie 2017 și aplicarea unei sancțiuni vădit ilegale, prin fabricarea, falsificarea dosarului contravențional (penal), încasarea prejudiciului moral în mărime de 8500 lei.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 13 martie 2017, agentul constator din cadrul Inspectoratului Național de Patrulare, Gaitur Iurie, a fabricat în privința sa procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI03 637928 și i-a aplicat, vădit ilegal, sancțiunile prevăzute de art. 240 din Codul Contravențional.

La 14 martie 2017, reclamantul a depus o contestație împotriva actului juridic fabricat de Gaitur Iurie, iar la 13 noiembrie 2018, peste 1 (un) an și 8 (opt) luni, de la data înregistrării contestației, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, a emis o hotărâre prin care a dispus admiterea contestației și anularea actelor juridice emise

illegal de agentul constator din cadrul Inspectoratului Național de Patrulare, Gaitur Iurie.

La 22 ianuarie 2019, Curtea de Apel Chișinău, prin decizie irevocabilă, a respins recursul declarat de reprezentantul Inspectoratului Național de Patrulare al IGP și a decis menținerea în vigoare a hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 13 noiembrie 2018. La 14 mai 2019, reclamantul a primit decizia irevocabilă a Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2019.

Potrivit reclamantului, faptul fabricării, falsificării de către ofițerul de poliție Gaitur Iurie a dosarului contravențional din 13 martie 2017 a fost constatat prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 13 noiembrie 2018 și prin decizia irevocabilă a Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2019. Consideră că i-a fost încălcat grav dreptul fundamental prevăzut de Constituția Republicii Moldova și Convenția Europeană, de a nu fi tras la răspundere contravențională (penală) contrar prevederilor legislației în vigoare, prezumția nevinovăției, încălcare care cade sub incidența art. 6.1 din Convenția Europeană, deoarece, CEDO în hotărârea pe cauza Ziliberg versus Moldova (cererea nr.61821/00) reiterează că, caracterul general al Codului Contravențional și scopul pedepsei, care este atât de a pedepsi, cât și a preveni, sunt suficiente pentru a arăta, în sensul articolului 6 al Convenției, că reclamantul a fost acuzat de o abatere penală, procedurile administrative (contravenționale) cad sub incidența caracterului penal al procedurilor și acestora li se aplică același principiu precum și la examinarea procedurilor penale. Articolul 6 al Convenției, interpretat în ansamblu, garantează dreptul persoanei acuzate de a participa efectiv la procesul său penal (contravențional). Acesta include inter alia, nu doar dreptul de a fi prezent, dar și de a asculta și a urmări procesul. Acest drept face implicit parte din esența conceptului procedurii contradictorii și poate fi, de asemenea, dedus din garanțiile prevăzute în sub-paragrafele (c), (d) și (e) ale paragrafului 3 al articolului 6 - „să se apere el însuși”, „să întrebe sau să solicite audierea martorilor și alte drepturi”.

Astfel, reclamantul a indicat că procesul-verbal cu privire la contravenție din 13 martie 2017 a fost întocmit, cu date eronate, false, lipsindu-l intenționat de dreptul de a fi apărat de un avocat, de a prezenta probe, cereri, plângeri, declarații, i s-au încălcat grav drepturile prevăzute de Constituția Republicii Moldova și Convenției Europene, nu a avut parte de un proces echitabil în conformitate cu articolul 6 § 1 al Convenției la întocmirea procesului-verbal menționat, fapt confirmat și prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 13 noiembrie 2018 și prin decizia irevocabilă a Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2019. Ca rezultat, a fost tras la răspundere contravențională (penală) ilegal, a fost frustrat puternic, a avut emoții negative, a suportat cheltuieli contestând acțiunile ilegale ale agentului constator Gaitur Iurie, participând la ședințele de judecată timp de 2 ani.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 05 iulie 2019, acțiunea a fost admisă parțial. S-a constatat încălcarea dreptului lui Gheorghe Străisteanu la un proces echitabil, de a nu fi tras eronat la răspundere contravențională (penală), prezumția nevinovăției, admise prin întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI03 637928 din 13 martie 2017 și adoptarea deciziei de sancționare, anulată ulterior cu încetarea procesului contravențional din lipsa faptului contravenției. S-a încasat de la Inspectoratul Național de Patrulare al Inspectoratului General al Poliției în beneficiul lui Gheorghe Străisteanu prejudiciul

moral în mărime de 2000 lei. În rest s-a respins cerința lui Gheorghe Străisteanu cu privire la încasarea prejudiciului moral.

Prin decizia din 28 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de Inspectoratul Național de Patrulare al IGP, fiind menținută hotărârea din 05 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că Gheorghe Străisteanu este îndreptățit să solicite repararea prejudiciului, în condițiile în care în cadrul examinării cauzei au fost constatate circumstanțele expres prevăzute de lege care ar justifica dreptul acestuia de a o pretinde, iar suma adjudecată de către prima instanță drept prejudiciu moral, este proporțională suferințelor reclamantului.

La 01 aprilie 2020, Inspectoratul Național de Patrulare al IGP, a expediat prin poșta electronică cererea de recurs asupra deciziei din 28 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, ulterior fiind recepționată și prin intermediul oficiului postal o cerere de recurs cu același conținut, înregistrată la 04 mai 2020.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar s-a invocat faptul că acțiunile recurentului în coraport cu Gheorghe Străisteanu au fost legale și întemeiate, iar în prezentul litigiu Inspectoratul Național de Patrulare al IGP nu este un pârât corespunzător.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Inspectoratul Național de Patrulare al IGP este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 28 ianuarie 2020 și expediată participanților la proces la 14 februarie 2020 (f.d. 127), însă la materialele cauzei nu există înscrisuri care să probeze momentul recepționării acesteia de către recurent. Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 28 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost expediat prin poșta electronică la 01 aprilie 2020, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra

inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Inspectoratul Național de Patrulare al IGP.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Inspectoratul Național de Patrulare al IGP.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Iurie Bejenaru